

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Тракторів сільськогосподарських машин
та транспортних технологій

«Затверджую»

Завідувач кафедри ТСГМТТ

В.М. Зубко
«25» 08 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ВК 3 Правила дорожнього руху Основи керування автомобілем

Спеціальність: 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

Освітня програма: «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

Факультет: Інженерно-технологічний

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Правила дорожнього руху. Основи керування автомобілем» для студентів I курсу за скороченим терміном навчання за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

Розробник: старший викладач Бало П.М.

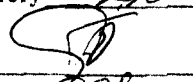
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри тракторів сільськогосподарських машин та транспортних технологій.
Протокол від «15» червня 2020 року № 13.

Завідувач кафедри «ТСГМТТ», к.т.н., доцент (Зубко В.М.)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Соларьов О.О.

Декан інженерно-технологічного факультету Довжик М.Я

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 27 «Транспорт» Спеціальність 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»	За вибором
Модулів – 2		Рік підготовки: 2020-2021 р.
Змістових модулів: 2		Курс 1
Загальна кількість годин – 90		Семестр 2
		Лекції 30
		Практичні, семінарські 30
		Лабораторні
Тижневих годин: аудиторних – 3.3 самостійної роботи студента – 1.7	Освітній ступінь: бакалавр	Самостійна робота 30
		Індивідуальні завдання: Вид контролю: Іспит

Примітка. (дана примітка обов'язково заноситься до робочої програми)
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання - 67/33 (60/30)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета: дати майбутнім фахівцям знання з правил дорожнього руху, основ керування автомобілем, охорони праці та навколишнього середовища.

Завдання: вивчення законодавства України про автомобільний транспорт і дорожній рух; правила дорожнього руху; правила перевезення вантажів (в тому числі небезпечних, негабаритних), порядок і умови перевезення пасажирів і багажу; будову, принцип роботи та експлуатації автомобілів, та автомобільних причепів при використанні їх в сучасних дорожніх умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: законодавство України про автомобільний транспорт і дорожній рух, правила дорожнього руху, правила перевезення вантажів, порядок і умови перевезення пасажирів і багажу, призначення, розташування, будову, принцип дії агрегатів, складових одиниць, механізмів і систем автотранспортних засобів та правила їх технічної експлуатації, будову, правила експлуатації і технічного обслуговування причепів, основи керування автотранспортними засобами, можливі виникнення дорожньо-транспортних пригод та способи їх запобігання, причини виникнення несправностей, способи їх виникнення та усунення, правила надання першої допомоги потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод, правові основи і відповідальність за порушення правил дорожнього руху, правил експлуатації транспортного засобу, завдання матеріальної шкоди та шкоди навколишньому середовищу.

вміти: керувати автомобільними транспортними засобами за різних дорожніх умов. Виконувати вимоги правил дорожнього руху правил перевезення вантажів, пасажирів та багажу. Забезпечувати належний технічний стан автотранспортного засобу. Буксирувати автомобільні причепи. Перевіряти технічний стан автотранспортного засобу перед виїздом на лінію та після повернення з рейсу. Забезпечувати справність обладнання відповідно до вимог стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху і охорони навколишнього середовища. Усувати технічні несправності, які виникають під час роботи автотранспортного засобу на лінії і не потребують розбирання механізмів. Заправляти автомобільні транспортні засоби паливом та іншими експлуатаційними матеріалами. Оформляти дорожню документацію. Надавати першу допомогу потерпілим під час дорожньо-транспортних пригод.

3. Програма навчальної дисципліни

(«Знаходиться на апробації»)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ.

Тема 1. Загальні положення. Основні поняття та терміни. Обов'язки та права учасників дорожнього руху. Закон України «Про дорожній рух». Загальні положення, терміни, визначення. Терміни та визначення, що містять Правила дорожнього руху. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів. Обов'язки

водіїв, причетних до дорожньо-транспортних пригод. Права і обов'язки водіїв транспортних засобів, що рухаються з увімкнутими проблісковими маячками і (або) спеціальним звуковим сигналом, виконуючи невідкладне службове завдання. Обов'язки інших водіїв щодо забезпечення безпеки руху спеціальних транспортних засобів. Обов'язки та права пішоходів і пасажирів щодо забезпечення безпеки руху і особистого життя. Правила поведінки для пішоходів і пасажирів.

Тема 2. Дорожні знаки. Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація. Вимоги стандартів щодо встановлення знаків. Вимоги до встановлення дорожніх знаків. Дублюючі, сезонні та тимчасові знаки.

Попереджувальні знаки. Призначення. Загальна ознака попередження. Правила встановлення знаків. Назва та призначення кожного знака. Дії водія, який наближається до небезпечної ділянки дороги, позначеної відповідним попереджувальним знаком. Таблички, що застосовуються чи можуть застосовуватися із попереджувальними знаками.

Знаки пріоритету. Призначення, назва кожного знака, місце встановлення, зона дії. Таблички, що застосовуються або можуть застосовуватися зі знаками пріоритету. Дії водіїв відповідно до вимог знаків пріоритету. Наслідки порушення вимог, уведених установленим знаком.

Заборонні знаки. Призначення. Загальна ознака заборони. Назва, призначення, місце встановлення кожного знака. Дії водіїв відповідно до вимог заборонних знаків. Наслідки порушення вимог, уведених установленим знаком. Виключення. Зона дії заборонних знаків.

Наказові знаки. Призначення. Загальна ознака наказових знаків. Назва, призначення та місце встановлення кожного знака. Дії водіїв відповідно до вимог наказових знаків. Наслідки порушення вимог, уведених установленим знаком. Виключення.

Інформаційно-вказівні знаки. Призначення. Загальні ознаки інформаційно-вказівних знаків. Назва кожного знака, місце встановлення. Дії водіїв згідно з вимогами кожного знака, який вводить відповідні режими та порядок руху.

Знаки сервісу. Призначення. Назва, місце встановлення кожного знака (таблички). Таблички, що застосовуються з дорожніми знаками.

Тема 3. Дорожня розмітка і дорожнє обладнання. Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху. Класифікація розмітки.

Горизонтальна розмітка. Призначення горизонтальної розмітки. Колір і умови застосування кожного виду розмітки. Написи та інші позначення на проїзній частині. Дії водіїв відповідно до вимог горизонтальної розмітки.

Вертикальна розмітка. Призначення вертикальної розмітки. Колір і умови застосування кожного виду розмітки. Дії водіїв відповідно до вимог розмітки.

Дорожнє обладнання. Огородження. Світлове сигнальне обладнання. Попереджувальні світлові прилади та інше обладнання.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника. Засоби регулювання дорожнього руху. Значення сигналів світлофора. Обов'язок учасників руху діяти відповідно до сигналів світлофорів. Типи світлофорів, їх призначення. Світлофори, що мають сигнали біло-місячного ко-

люру. Реверсивні світлофори. Світлофори, що регулюють рух пішоходів. Регулювання руху трамваїв. Організація дорожнього руху за допомогою світлофорів. Регулювання руху за допомогою сигналів регулювальника. Значення сигналів регулювальника для учасників дорожнього руху. Обов'язки учасників руху діяти відповідно сигналів регулювальника.

Тема 5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів. Попереджувальні сигнали. Початок руху, зміна напрямку руху. Розташування транспортних засобів на проїзній частині. Швидкість руху, дистанція та інтервал. Обгін і зустрічний роз'їзд. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Проїзд перехресть. Види й ознаки перехресть. Загальні правила руху на перехресті і переходу проїзної частини пішоходами. Перевага трамваю. Випадки, коли забороняється виїжджати на перехрестя.

Регульовані перехрестя. Порядок і черговість руху на регульованих перехрестях. Перевага трамваю. Правила проїзду перехресть, де діють світлофори з додатковими секціями.

Нерегульовані перехрестя. Правила проїзду перехресть, створених рівнозначними і нерівнозначними дорогами. Черговість проїзду, якщо головна дорога змінює напрямок на перехресті. Випадки проїзду перехресть, коли водій не може визначити головну дорогу, а знаків пріоритету немає. Небезпечні наслідки порушень правил проїзду перехресть.

Тема 7. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального користування та залізничних переїздів. Пішохідні переходи та зупинки транспортних засобів загального користування. Проїзд пішохідних переходів. Зупинки маршрутних транспортних засобів. Види пішохідних переходів і зупинок маршрутного транспорту. Порядок руху через пішохідні переходи і повз зупинки маршрутних транспортних засобів. Переваги маршрутних транспортних засобів. Небезпечні наслідки порушення правил руху через пішохідні переходи і повз зупинки маршрутних транспортних засобів.

Рух через залізничні переїзди. Різновиди залізничних переїздів. Дії водія під час вимушеної зупинки на переїзді. Порядок руху через залізничний переїзд сільськогосподарських, дорожніх, будівельних та інших машин і механізмів. Небезпечні наслідки порушення правил руху через залізничний переїзд.

Тема 8. Особливі умови руху. Рух по автомагістралях і дорогах для автомобілів. Транспортні роз'язки на автомагістралях і дорогах для автомобілів. Вимоги правил дорожнього руху щодо руху на автомагістралях і дорогах для автомобілів. Заборони, які діють на автомагістралях. Рух у житловій зоні. Переваги пішоходів під час руху в житловій зоні. Особливості вимог правил до водіїв під час користування дорогами в житловій зоні. Пріоритет транспортних засобів загального користування. Перетин трамвайних шляхів поза перехрестям. Рух гірськими дорогами і крутими спусками. Вимоги правил щодо руху на гірських дорогах і крутих спусках. Користування зовнішніми світловими приладами. Особливості руху транспортних засобів у темну пору доби або в інших умовах недостатньої видимості, а також у тунелях. Дії водія при осліпленні. Дії водія під час вимушеної зупинки і стоянки на неосвітлених ділянках доріг у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості. Небезпечні наслідки порушення правил користування зовнішніми сві-

тловими приладами. Рух транспортних засобів у колонах. Загальні вимоги до організації руху транспортних засобів у колоні. Позначення транспортних засобів, що рухаються у колоні. Правила руху колони у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Буксирування транспортних засобів. Способи буксирування транспортних засобів. Перевезення людей під час буксирування транспортних засобів. Навчальна їзда. Умови, під час яких дозволяється навчальна їзда. Обладнання механічного транспортного засобу, на якому проводяться навчання. Небезпечні наслідки порушення вимог правил буксирування навчальної їзди.

Тема 9. Перевезення людей та вантажів. Нормативні вимоги щодо кількості перевезення людей на транспортних засобах. Обов'язки водія перед початком руху. Швидкість руху під час перевезення людей. Випадки, коли перевезення людей забороняється. Правила навантаження, розміщення та закріплення вантажу на транспортному засобі. Умови перевезення вантажу. Позначення вантажу, що перевозиться. Обладнання транспортних засобів. Небезпечні наслідки порушення правил перевезення вантажу.

Тема 10. Вимоги до технічного стану та обладнання транспортних засобів. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.

Загальні вимоги до технічного стану транспортних засобів. Вимоги щодо технічного стану за Правилами дорожнього руху. Несправності, при яких водій повинен вжити заходів до їх усунення, а якщо це зробити неможливо — рухатися до місця стоянки або ремонту. Несправності, при яких подальший рух транспортних засобів заборонено. Небезпечні наслідки порушення вимог до технічного стану та обладнання транспортних засобів. Вимоги Правил, що стосуються питань організації дорожнього руху, які вимагають узгодження з підрозділом Національної поліції. Реєстрація (перереєстрація) транспортних засобів і причепів у підрозділі Національної поліції. Номерні знаки і написи, які є обов'язковими для механічних транспортних засобів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕМ.

Тема 11. Органи керування автомобілем та користування ним.

Робоче місце водія. Основні органи керування, їх розміщення. Правильна посадка водія в автомобілі, регулювання сидіння, ременів безпеки, дзеркал заднього виду. Положення рук на рульовому колесі і ніг на педалях.

Запуск, прогрівання і зупинка двигуна. Огляд і оцінка дорожніх обставин перед початком руху. Користування попереджувальними сигналами.

Послідовність дій органами керування на початку руху, при збільшенні швидкості, гальмуванні, Переключення передач у висхідному і низхідному порядку і включення заднього ходу.

Прийоми керування рульовим колесом під час зміни напрямку руху двома руками, по черзі правою і лівою з перехопленням. Техніка керування однією рукою. Аналіз типових помилок водія під час зміни напрямку руху. Прийоми керування гальмовою системою. Службові й екстрене гальмування. Способи гальмування: повільне, різке, переривисте, ступінчасте.

Водіння автомобіля в прямому напрямку, його розміщення на проїзній частині. Зупинка на узбіччі дороги, біля стоп-лінії, дорожнього знака. Розворот.

Тема 12. Керування автомобілем в обмежених проїздах.

Поняття про динамічні габарити автомобіля. Початок руху з місця, зупинка і стоянка. Повороти праворуч, ліворуч і розвороти в обмежених проїздах. Рух через габаритні ворота, розвороти з використанням заднього ходу, рух заднім ходом, маневрування під час виконання зупинки і стоянки.

Дії водія під час відпрацювання техніки подолання косогору, пагорба, установлення автомобіля на естакаду; залізничну платформу.

Виконання правил під час проїзду регульованого і нерегульованого залізничного переїзду.

Тема 13. Керування автомобілем у транспортному потоці.

Розміщення автомобіля на проїзній частині: визначення кількості смуг руху, вибір смуги руху, особливості руху автомобіля по різних смугам. Вибір і витримання безпечної швидкості руху. Рух за автомобілем-лідером. Вибір безпечної дистанції та інтервалу між транспортними засобами. Вибір швидкості руху у потоці.

Керування транспортними засобами у місцях зупинок маршрутних транспортних засобів (автобусів, тролейбусів, трамваїв), при зустрічному роз'їзді, випереженні та обгоні.

Особливості проїзду через мости, естакади, шляхопроводи, транспортні розв'язки і під ними, в тунелях, через залізничні переїзди (регульовані і нерегульовані).

Оцінка і прогнозування дорожньо-транспортних ситуацій. Аналіз типових дорожньо-транспортних пригод.

Тема 14. Керування автомобілем на перехрестях та пішохідних переходах.

Проїзд перехрестя.

Послідовність огляду доріг під час наближення до перехрестя (включаючи і засоби регулювання руху). Керування транспортними засобами під час руху через регульовані перехрестя. Зона найбільшої безпеки. Вибір оптимальної траєкторії і швидкості під час проїзду перехрестя у прямому напрямку і з поворотом.

Проїзд пішохідних переходів.

Послідовність огляду доріг під час наближення до пішохідних переходів. Керування транспортними засобами під час руху через пішохідні переходи, повз місця великого скупчення пішоходів.

Особливості поведінки дітей, їх нездатність до правильної оцінки дорожніх ситуацій, раптовість прийняття нелогічних рішень. Керування транспортними засобами в місцях можливого виходу на дорогу дітей (школи, дитячі майданчики, тощо).

Тема 15. Керування автомобілем за складних дорожніх умов.

Керування автомобілем в умовах бездоріжжя, на польових, лісових, колійних дорогах. Рух через канави, водні перешкоди. Керування автомобілем на дорогах із зниженим коефіцієнтом зчеплення на початку руху, на поворотах, під час гальмування, виїзду на мокре чи засніжене узбіччя. Занесення. Причини, за яких виникають занесення. Дії водія під час заносу автомобіля.

Дії водія під час відмови робочого гальма, розриву шин під час руху автомобіля, відриву поздовжньої або поперечної рульових тяг привода рульового керу-

вання, відрив колеса від гальмового барабана, під час відмови гідропідсилювача руля.

Дії водія під час загорання автомобіля, звалювання автомобіля у воду, удичення блискавки в автомобіль.

Вибір передачі під час руху на крутих підйомах і спусках без переключення передач на важкопрохідних ділянках доріг.

Дії водія під час виведення автомобіля, що забуксував, використовуючи підручний матеріал, протибуксувальні засоби, самовитягач.

Тема 16. Керування автомобілем за особливих умов.

Буксирування механічних транспортних засобів.

Водіння автомобіля в умовах бездоріжжя і гірськими дорогами. Рух дорогами різного виду. Правила і прийоми подолання різноманітних перешкод.

Рух в автомобільній колоні.

Тема 17. Керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.

Причини, що викликають труднощі під час керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.

Керування автомобілем під час руху на міських і замських дорогах у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, користування світловими приладами. Керування автомобілем під час туману, снігопаду, рушення після навмисної і вимушеної зупинок або стоянок. Дія водія під час осліплення. Запобігання осліпленню.

Тема 18. Особливості керування вантажного автомобіля з автоприцепом. Залежність розподілу вантажу для керуваності автомобіля. Керуваність автомобіля з автоприцепом. Причина занесення автомобіля з автоприцепом і виведення його із занесення.

Прохідність автомобіля з автоприцепом. Вплив вантажу на положення центрувати автомобіля і його стійкість. Вибір раціональних прийомів керування автомобіля з автоприцепом (повільне рушення з місця, енергійний розгін, включення передачі, використання накату) залежно від конкретних дорожніх умов (підйоми, спуски, повороти, під'їзд до перехрестя, залізничних переїздів тощо).

недостатньої види- мости.																				
Тема 18. Особливості керування вантажного автомобіля з автоприцепом.	5	1	2							2										
Разом за змістовим модулем 2	40	14	14							12										
Разом	90	30	30							30										

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні положення. Основні поняття та терміни. Обов'язки та права учасників дорожнього руху. 1. Закон України «Про дорожній рух». Загальні положення, терміни. 2. Обов'язки і права водіїв механічних транспортних засобів. 3. Рух транспортних засобів із спеціальними сигналами. Обов'язки і права пішоходів. Обов'язки і права пасажирів. Вимоги до велосипедистів. Вимоги до осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин.	2
2	Тема 2. Дорожні знаки. 1. Попереджувальні знаки. Знаки пріоритету. 2. Заборонні знаки. Наказові знаки. 3. Інформаційно-вказівні знаки. Знаки сервісу.	2
3	Тема 3 Дорожня розмітка і дорожнє обладнання. 1. Горизонтальна розмітка. 2. Вертикальна розмітка. 3. Дорожнє обладнання.	2
4	Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника. 1. Засоби регулювання дорожнього руху. Значення сигналів світлофора. 2. Типи світлофорів, їх призначення. 3. Регулювання руху за допомогою сигналів регулювальника.	2
5	Тема 5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів. 1. Попереджувальні сигнали. 2. Початок руху, зміна напрямку руху. 3. Швидкість руху, дистанція та інтервал.	2
5	Тема 6. Проїзд перехресть. 1. Види й ознаки перехресть.	2

	2. Регульовані перехрестя. 3. Нерегульовані перехрестя.	
7	Тема 7. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального користування та залізничних переїздів. 1. Пішохідні переходи та зупинки транспортних засобів загального користування. 2. Переваги маршрутних транспортних засобів. 3. Рух через залізничні переїзди. Різновиди залізничних переїздів.	1
8	Тема 8. Особливі умови руху. 1. Рух по автомагістралях і дорогах для автомобілів. 2. Рух у житловій зоні. 3. Рух гірськими дорогами і крутими спусками. 4. Користування зовнішніми світловими приладами. Буксирування транспортних засобів. Навчальна їзда.	1
9	Тема 9. Перевезення людей та вантажів. 1. Нормативні вимоги щодо кількості перевезення людей на транспортних засобах. 2. Умови перевезення вантажу. 3. Позначення вантажу, що перевозиться..	1
10	Тема 10. Вимоги до технічного стану та обладнання транспортних засобів. Номерні та розпізнавальні знаки. Попереджувальні засоби, позначення.. 1. Загальні вимоги до технічного стану транспортних засобів. 2. Несправності, при яких подальший рух транспортних засобів заборонено. 3. Вимоги Правил, що стосуються питань організації дорожнього руху, які вимагають узгодження з підрозділом Національної поліції.	1
11	Тема 11. Органи керування автомобілем та користування ним. 1. Робоче місце водія. Основні органи керування, їх розміщення. Правильна посадка водія в автомобілі. 2. Запуск, прогрівання і зупинка двигуна. Користування попереджувальними сигналами. Переключення передач у висхідному і низхідному порядку і включення заднього ходу. 3. Прийоми керування рульовим колесом. Техніка керування однією рукою. Аналіз типових помилок водія під час зміни напрямку руху.	2
12	Тема 12. Керування автомобілем в обмежених проїздах. 1. Поняття про динамічні габарити автомобіля. Початок руху з місця, зупинка і стоянка. 2. Повороти праворуч, ліворуч і розвороти в обмежених проїздах. 3. Дії водія під час відпрацювання техніки подолання косогуру.	2

	пагорба, установа автомобіля на естакаду; залізничну платформу.	
13	Тема 13. Керування автомобілем у транспортному потоці. 1. Розміщення автомобіля на проїзній частині: визначення кількості смуг руху, вибір смуги руху, особливості руху автомобіля по різних смугам. 2. Вибір і витримування безпечної швидкості руху. Вибір безпечної дистанції та інтервалу між транспортними засобами. Вибір швидкості руху у потоці. 3. Керування транспортними засобами у місцях зупинок маршрутних транспортних засобів (автобусів, тролейбусів, трамваїв), при зустрічному роз'їзді, випередженні та обгоні.	2
14	Тема 14. Керування автомобілем на перехрестях та пішохідних переходах. 1. Проїзд перехрестя. Послідовність огляду доріг під час наближення до перехрестя (включаючи і засоби регулювання руху). 2. Проїзд пішохідних переходів. Послідовність огляду доріг під час наближення до пішохідних переходів. 3. Особливості поведінки дітей. Керування транспортними засобами в місцях можливого виходу на дорогу дітей (школи, дитячі майданчики, тощо).	2
15	Тема 15. Керування автомобілем за складних дорожніх умов. 1. Керування автомобілем в умовах бездоріжжя, на польових, лісових, колійних дорогах. 2. Дії водія під час відмови робочого гальма, розриву шин під час руху автомобіля, відриву поздовжньої або поперечної рульових тяг привода рульового керування. 3. Дії водія під час загорання автомобіля, звалювання автомобіля у воду. Вибір передачі під час руху на крутих підйомах і спусках без переключення передач на важкопрохідних ділянках доріг.	2
16	Тема 16. Керування автомобілем за особливих умов. 1. Буксирування механічних транспортних засобів. 2. Водіння автомобіля в умовах бездоріжжя і гірськими дорогами. 3. Рух дорогами різного виду. Правила і прийоми подолання різноманітних перешкод. Рух в автомобільній колоні.	2
17	Тема 17. Керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості. 1. Причини, що викликають труднощі під час керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості.	1

	2. Керування автомобілем під час руху на міських і заміських дорогах у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості, користування світловими приладами. 3. Керування автомобілем під час туману, снігопаду, рушення після навмисної і вимушеної зупинок або стоянок. Дія водія під час осліплення. Запобігання осліпленню.	
18	Тема 18. Особливості керування вантажного автомобіля з автоприцепом. 1. Залежність розподілу вантажу для керованості автомобіля. Керуваність автомобіля з автоприцепом. 2. Прохідність автомобіля з автоприцепом. Вплив вантажу на положення центрувати автомобіля і його стійкість. 3. Вибір раціональних прийомів керування автомобіля з автоприцепом.	1
Разом		30

6. Теми практичних занять

1	Тема 1. Аналіз основних понять та термінів, які застосовують водії під час керування транспортними засобами. Рішення задач.	2
2	Тема 2. Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, попереджувальні знаки, знаки пріоритету, заборонні та наказові знаки. Рішення задач по дорожнім знакам.	2
3	Тема 3. Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, інформаційно-вказівні знаки, знаки сервісу, таблички, номерні та розпізнавальні знаки. Рішення задач по дорожнім знакам.	2
4	Тема 4. Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху. Рішення задач по дорожній розмітці.	2
5	Тема 5. Визначення засобів регулювання дорожнього руху. Значення сигналів світлофорів. Рішення задач по регулюванню дорожнього руху.	2
6	Тема 6. Попереджувальні сигнали, Початок руху, розгашування транспортних засобів, швидкість руху. Рішення задач.	2
7	Тема 7. Дистанція та інтервал, обгін. Рішення задач.	2
8	Тема 8. Визначення видів й ознак перехрестя. Проїзд нерегульованих перехрестя. Рішення задач по правилам проїзду нерегульованих перехрестя.	2
9	Тема 12. Загальні правила руху на перехресті. Проїзд регульованих перехрестя. Рішення задач по правилам проїзду регульованих перехрестя.	2
10	Тема 13. Види пішохідних переходів і зупинок маршрутного транспорту. Порядок руху через пішохідні переходи і повз зупинки маршрутних транспортних засобів. Рішення задач.	2

11	Тема 14. Визначення особливих умов руху. Рішення задач по особливим умовам руху.	2
12	Тема 15. Аналіз нормативних вимог щодо кількості перевезення людей та вантажів на транспортних засобах. Рішення задач по перевезенню людей та вантажів.	2
13	Тема 16 Визначення вимог щодо технічного стану за Правилами дорожнього руху. Рішення задач по технічному стану та обладнанню транспортних засобів.	2
14	Тема 17. Правила руху під час керування автомобілем у темну пору доби і в умовах недостатньої видимості. Рішення задач.	2
15	Тема 18. Загальні умови керування автомобіля з причепом. Рішення задач.	2
Разом		30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Загальні положення. Основні поняття та терміни. Обов'язки та права учасників дорожнього руху.	2
2	Тема 2. Дорожні знаки.	2
3	Тема 3. Дорожня розмітка і дорожнє обладнання.	2
4	Тема 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника.	2
5	Тема 5. Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів.	2
6	Тема 6. Проїзд перехресть.	2
7	Тема 7. Проїзд пішохідних переходів, зупинок транспортних засобів загального користування та залізничних переїздів.	2
8	Тема 8 Особливі умови руху.	2
9	Тема 9. Перевезення людей та вантажів.	2
10	Тема 11. Водіння автомобіля в прямому напрямку, його розміщення на проїзній частині. Зупинка на узбіччі дороги, біля стоп-лінії, дорожнього знака. Розворот.	2
11	Тема 12. Виконання правил під час проїзду регульованого і нерегульованого залізничного переїзду.	2
12	Тема 13. Оцінка і прогнозування дорожньо-транспортних ситуацій. Аналіз типових дорожньо-транспортних пригод.	2

13	Тема 14. Керування транспортними засобами в місцях можливого виходу на дорогу дітей (школи, дитячі майданчики, тощо).	2
14	Тема 15. Дії водія під час виведення автомобіля, що забуксував, використовуючи підручний матеріал, протибуксувальні засоби, самовитягач.	2
15	Тема 18. Вибір раціональних прийомів керування автомобіля з автоприцепом (повільне рушання з місця, енергійний розгін, включення передачі, використання накату) залежно від конкретних дорожніх умов (підйоми, спуски, повороти, під'їзд до перехресть, залізничних переїздів тощо).	2
Разом		30

8. Методи навчання

Під час викладення матеріалу: повідомлення та закріплення нових знань, розповідь, бесіда; зображення схем на дошці і на плакатах; демонстрація наявних макетів моделей; демонстрація відео фрагментів, мультимедійне викладення матеріалу

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання СКТС.
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація).
3. Добре засвоєння знань студентами та об'єктивна оцінка рівня знань викладачем вимагають:
 - постійного контролю відвідування занять кожним студентом;
 - проведення системного поточного контролю знань;
 - належної організації заходу підсумкового контролю знань з дисципліни.
4. Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль). Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																		СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Нісумковий тест - екза-	Сума
Модуль 1 – 15 балів									Модуль 2 – 25 балів													
Змістовий модуль 1									Змістовий модуль 2													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	15	55 (40+15)	15	30	100
1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	4	4	4	4	3	2	2	2					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Роздаточний ілюстративний матеріал.
2. Презентаційний матеріал для проведення ЛПЗ
3. Методичні вказівки для виконання лабораторно-практичних занять.
4. Методичні вказівки для виконання студентами самостійної роботи.
5. Комплекти білетів для самоперевірки знань.

13. Рекомендована література

Базова

1. ЦДР України 2020 з коментарями та ілюстраціями. Офіційне видання видавництва «Моноліт» - 2020-212с
2. Караваєв В. О. Будник С.І. Правила дорожнього руху України коментарі – Київ видавництво «Караваєв» 2014-420с.
3. Тимовський А.А. Нестеренко В.Б. Основи автотранспортного права - Київ видавництво «Арій» 2008-271с.
4. Правила охорони праці на автомобільному транспорті - Київ видавництво «Основи» 2007-335с.

Допоміжна

1. Кислик В.Ф. Луцик В.В. Будова й експлуатація автомобілів- Київ видавництво «Либідь» 2000-396 с.
2. Нестеренко В.Б. Будова й експлуатація сучасного легкового автомобіля- Київ видавництво «Арій» 2011-300с.

14. Інформаційні ресурси

- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про дорожній рух» - 14.06.2020**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про автомобільний транспорт» - 13.02.2020**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про перевезення небезпечних вантажів» - 06.09.2018**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-14#Text>